

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÎRE nr. _____

din _____
Chișinău

**Pentru aprobarea proiectului de lege privind modificarea
și completarea Legii nr. 382-XIV din 6 mai 1999 cu privire la circulația
substanțelor narcotice și psihotrope și a precursorilor**

Guvernul HOTĂRĂȘTE:

Se aprobă și se prezintă Parlamentului spre examinare proiectul de lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 382-XIV din 6 mai 1999 cu privire la circulația substanțelor narcotice și psihotrope și a precursorilor.

Prim-ministru

PAVEL FILIP

PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA

LEGE

pentru modificarea și completarea Legii nr. 382-XIV din 6 mai 1999 cu privire la circulația substanțelor narcotice și psihotrope și a precursorilor

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Prezenta Lege transpune parțial Regulamentul (CE) nr. 273/2004 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 februarie 2004 privind precursorii drogurilor/ OJ L 47, 18 februarie 2004.

Art. 1. – Denumirea Legii nr.382-XIV din 6 mai 1999 cu privire la circulația substanțelor narcotice și psihotrope și a precursorilor (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 15 iulie 1999, nr. 73-77, art. 339) va avea următorul cuprins:

„Legea nr. 382 din 6 mai 1999 cu privire la circulația stupefiantelor, substanțelor psihotrope și a precursorilor”.

Art. 2. – La art. 1 al legii, după noțiunea de „precursor” se introduc următoarele noțiuni:

„analog al stupefiantelor și substanțelor psihotrope (în continuare – analog) orice substanță sau asociere de substanțe de origine naturală ori sintetică, în orice stare fizică sau orice produs, plantă, ciupercă sau părți ale acestora care are capacitatea de a produce efecte psihooactive și care, indiferent de conținut, denumire, mod de administrare, de prezentare sau publicitate, este sau poate fi folosit în locul unei substanțe sau preparat stupefiant, psihotrop sau cu efect psihotrop sau în locul unei plante ori substanțe aflate sub controlul național și/sau internațional;

etnobotanice – amestec de prafuri și/sau plante sau amestecuri de ierburi și diverse părți de plante stropite cu substanțe chimice care produc schimbări ce induc efecte fiziologice și/sau mentale, halucinogene și/sau acțiuni psihooactive;

substanță clasificată – orice substanță menționată în tabelul IV din anexă, inclusiv amestecurile și produșii naturali conținând aceste substanțe. Se exclud produsele medicamentoase, preparatele farmaceutice, amestecurile, produsele naturale și alte preparate conținând substanțe clasificate, care sunt combinate în aşa fel încât să nu poată fi folosite sau recuperate prin metode ușor de aplicat sau viabile din punct de vedere economic;

substanță neclasificată – orice substanță care, deși nu posedă un regim juridic determinat, este identificată ca fiind folosită la fabricarea ilicită de stupefianți și substanțe psihotrope;

introducere pe piață – orice furnizare, contra cost sau gratuită, a unor substanțe clasificate sau depozitarea, fabricarea, producerea, prelucrarea, comerțul, distribuția sau brokerajul acestor substanțe în vederea furnizării lor;

operator – orice persoană fizică sau juridică angajată în introducerea pe piață a substanțelor clasificate;

utilizator – persoană fizică sau juridică, alta decât operatorul, care deține o substanță clasificată și este implicată în prelucrarea, formularea, consumul, depozitarea, păstrarea, tratarea, încărcarea în recipiente, transferul dintr-un recipient în altul, amestecarea, transformarea sau orice altă utilizare a substanțelor clasificate;

produs natural – un organism sau o parte din acesta, sub orice formă, sau orice substanțe prezente în natură;

scop medical – activitate cu stupefante, substanțe psihotrope, precursori și analogi în sfera terapeutică;

scop științific – activitate cu stupefante, substanțe psihotrope, precursori și analogi precum și a etnobotanicelor ce are drept obiectiv exclusiv cercetarea științifică a acestora;

scop de expertiză – activitate cu stupefante, substanțe psihotrope, precursori și analogi, precum și a etnobotanicelor ce are drept obiectiv exclusiv efectuarea expertizei.”

Art. 3. – După art. 2 alin. (1) se completează cu un nou alineat cu următorul cuprins:

„(2¹) Pe teritoriul Republicii Moldovase se interzice circulația analogilor și a etnobotanicelor în alte scopuri decât cele științifice și/sau de expertiză.”

Art. 4. – La art. 7 alin. (1), după sintagma „*de către acest minister*” se completează cu sintagma „*care stabilește modalitatea de finanțare a acestuia*”.

Art. 5. – Art 7 alin.(1) se completează cu alineat 1¹ cu următorul conținut:

„(1¹) Determinarea stupefiantelor, substanțelor psihotrope, precursorilor, analoagelor și a etnobotanicelor se efectuează în laboratorul creat de instituția medico-sanitară stabilită de Ministerul Sănătății.”

Art. 6. – Art. 7 alin. (2) va avea următorul cuprins:

„a) eliberează, retrage și suspendă autorizații de activitate pentru utilizarea obiectivelor și încăperilor destinate activităților legate de circulația stupefiantelor, substanțelor psihotrope și a precursorilor;

b) exercită controlul asupra circulației legale a stupefiantelor, substanțelor psihotrope și a precursorilor;

c) estimează necesarul de stupefante, substanțe psihotrope și a precursorilor pentru Republica Moldova și prezintă Comitetului Internațional de Control asupra Drogurilor calculele respective;

d) prezintă Comitetului Internațional de Control asupra Drogurilor informații despre circulația stupefiantelor, substanțelor psihotrope și a precursorilor în Republica Moldova;

e) determină în laborator statutul substanțelor de stupefiant, psihotrop, precursor, analog și etnobotanic. Până la determinarea naturii substanței examinate de către Comitet, circulația acesteia se suspendă;

f) efectuează expertiza încăperilor și a obiectivelor pentru determinarea respectării cerințelor și comercializarea stupefiantelor, substanțelor psihotrope și a precursorilor;

g) examinează documentele privind corespunderea limitelor necesităților stupefiantelor, substanțelor psihotrope și a precursorilor;

h) examinează documentele privind utilizarea obiectivelor și încăperilor pentru prepararea, fabricarea, vînzarea cu ridicata și amănuntul, distribuirea și folosirea stupefiantelor, substanțelor psihotrope și a precursorilor.”

Art. 7. – Art. 39 va avea următorul cuprins:

„ (1) Operatorii și utilizatorii care doresc să introducă pe piață substanțe clasificate din categoriile 1 și 2 vor desemna un responsabil de comerțul cu substanțe clasificate, vor notifica numele acestuia și informația de contact Comitetului, precum și orice modificare ulterioară a acestor informații.

(2) Autorizația de import/export al substanțelor clasificate în categoria 1 se eliberează de către Comitet.

(3) Orice persoană care deține o autorizație menționată la alineatul (2) furnizează substanțele clasificate în categoria 1 numai persoanelor fizice sau juridice care dețin o astfel de autorizație și au semnat o notificare a cumpărătorului, astfel cum se prevede la art. 40¹alin. (1).

(4) Autorizația nu va fi eliberată în cazul în care se constată că solicitantul sau persoana răspunzătoare de comercializarea substanțelor clasificate nu va respecta regimul juridic al acestora. Autorizația poate fi revocată sau suspendată de către comitet în cazul în care se constată că deținătorul nu mai îndeplinește cerințele pe baza cărora a fost acordată autorizația.

(5) Operatorii și utilizatorii angajați în introducerea pe piață a substanțelor clasificate în categoria 2 se vor înregistra în registrul operatorilor și utilizatorilor de substanțe clasificate și vor actualiza, împreună cu Comitetul, adresele incintelor unde fabrică sau de unde comercializează aceste substanțe, înainte de introducerea lor pe piață.

(6a) Utilizatorii se vor înregistra în registrul dat înainte de a deține substanțe clasificate în subcategoria 2A.

(6b) Comitetul va refuza înregistrarea dacă se constată că solicitantul sau persoana răspunzătoare de comercializarea substanțelor clasificate nu va respecta regimul juridic al acestora. Comitetul va revoca sau va suspenda înregistrarea dacă se constată că solicitantul nu mai îndeplinește cerințele pe baza cărora a fost acordată autorizația.

(7) Comitetul introduce în Registrul operatorii și utilizatorii care au obținut o autorizație.”

Art. 8. – Se completează cu art. 40¹ cu următorul cuprins:

(1) Orice persoană care îi furnizează unui cumpărător o substanță clasificată va obține de la cumpărător o notificare în care să se specifice utilizarea sau utilizările substanțelor clasificate. Pentru fiecare substanță clasificată va fi furnizată o notificare separată.

(2) Ca alternativă la notificarea menționată anterior pentru fiecare tranzacție în parte, operatorii care furnizează periodic o substanță clasificată în categoria 2 pot accepta o notificare unică pentru mai multe tranzacții cu substanță clasificată în cauză, efectuate pe parcursul unei perioade de cel mult un an, cu condiția ca operatorul să se asigure că sunt îndeplinite următoarele condiții:

(a) operatorul i-a furnizat cumpărătorului aceeași substanță de cel puțin trei ori pe parcursul ultimelor 12 luni;

(b) operatorul nu are nici un motiv să presupună că respectiva substanță va fi folosită în scopuri ilicite;

(c) cantitățile comandate corespund consumului mediu anual unui cumpărător de tipul respectiv. Această notificare va fi în conformitate cu modelul prevăzut de Comitet. Operatorii care furnizează substanțe clasificate în categoria 1, aplică stampila și indică data un exemplar din notificare cumpărătorului, certificând conformitatea acestuia cu originalul. Acest exemplar va însoții întotdeauna substanțele din categoria 1 care circulă și va fi prezentat la cerere comitetului însărcinat cu verificarea conținutului vehiculelor în timpul operațiunilor de transport.

(3) Operatorii și utilizatorii se asigură că toate tranzacțiile care duc la introducerea pe piață a substanțelor clasificate în categoriile 1 și 2 sunt documentate corespunzător, în conformitate cu alin. (4) și (7) din prezentul articol.

(4) Documentele comerciale, cum ar fi facturile, manifestele mărfurilor, documentele eliberate de către autoritățile publice, cele de transport și alte documente de expediție vor conține informații suficiente pentru identificarea cu precizie a:

(a) denumirii substanței clasificate;

(b) cantității și masei substanței clasificate și, în cazul unui amestec sau al unui produs natural, în cazul în care aceasta constă dintr-un amestec, a cantității și a masei, dacă se cunoaște, a amestecului sau a produsului natural, precum și a cantității și masei ori concentrației procentuale în amestec a oricărei substanțe clasificate în categoriile 1 și 2;

(c) numelui și adresei furnizorului, distribuitorului, destinatarului și a altor întreprinzători implicați direct în tranzacție.

(5) Documentația va conține, de asemenea, o notificare a cumpărătorului, astfel cum se prevede la art. 40¹alin. (1).

(6) Operatorii și utilizatorii păstrează înregistrări detaliate privind activitățile lor, după cum este necesar pentru îndeplinirea obligațiilor prevăzute la alin. (3).

(7) Documentația și înregistrările menționate sunt păstrate pe o perioadă de cel puțin 3 ani de la încheierea anului calendaristic pe parcursul căruia a avut loc tranzacția menționată și va fi pusă la dispoziția Comitetului, la cerere, în vederea verificării.

(8) Documentația poate fi păstrată și sub formă de reproduceri pe suport de tip imagine sau pe orice alt suport care poate conține date. Datele stocate în acest mod trebuie:

- (a) să corespundă documentației în ceea ce privește atât forma, cât și conținutul atunci când sunt redate în modul de citire;
- (b) să fie disponibile imediat în orice moment;
- (c) să poată fi consultate în modul de citire;
- (d) să poată fi analizate cu mijloace automate pe durata perioadei menționate la alin. (7).

(9) Obligațiile care decurg din art. 39 și 40¹ nu se aplică tranzacțiilor cu substanțe clasificate în categoria 2 atunci când cantitățile în cauză nu depășesc cantitățile menționate timp de un an.

(10) Operatorii asigură aplicarea etichetelor pe substanțele clasificate în categoriile 1 și 2, în conformitate cu Legea nr.105-XV din 13 martie 2003 privind protecția consumatorilor, înainte de furnizare acestora.

(11) Operatorii și utilizatorii notifică de îndată Comitetului cu privire la orice împrejurări, cum ar fi comenzi sau tranzacțiile neobișnuite cu substanțe clasificate care urmează să fie introduse pe piață, care sugerează că astfel de substanțe ar putea fi antrenate în fabricarea ilicită de stupefianți sau de substanțe psihotrope.

(12) Operatorii și utilizatorii furnizează Comitetului trimestrial, în rezumat, informații privind tranzacțiile lor cu substanțe clasificate menționate în art. 39 și 40¹.

Art. 9. – În anexă, tabelul nr. IV „Precursori” va avea următorul cuprins:

„Substanțe incluse și categorizate conform tabelelor și listelor substanțelor narcotice, psihotrope și precursorilor acestora, supuse controlului, aprobate de Guvern”

Art.10. – Guvernul:

- a) va aduce actele sale normative în concordanță cu prevederile prezentei legi în termen de cel mult 6 luni de zile;
- b) Va înainta Parlamentului propuneri de modificare a legislației în vigoare în conformitate cu prezenta lege.

Președintele Parlamentului

Notă Informativă
la proiectul hotărîrii Guvernului de modificare și completare a Legii Republicii Moldova nr. 382 din 06.05.1999 cu privire la circulația substanțelor narcotice și psihotrope și a precursorilor

1.Condițiile care au impus elaborarea proiectului

Proiectul hotărîrii Guvernului de modificare și completare a Legii Republicii Moldova nr. 382 din 06.05.1999 cu privire la circulația substanțelor narcotice și psihotrope și a precursorilor este elaborat în conformitate cu Planul național de acțiuni pentru implementarea Acordului de Asociere Republica Moldova – Uniunea Europeană pentru anii 2014-2016, aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr. 808 din 7 octombrie 2014.

Scopul acestui proiect este sporirea controlului circulației substanțelor stupefiante, a precursorilor, a analogilor precum și a etnobotanicelor și alinierea legislației naționale la directivele europene.

Proiectul hotărîrii Guvernului de modificare și completare a Legii menționate transpune parțial Regulamentul (CE) nr. 273/2004 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 februarie 2004 privind precursorii drogurilor/ OJ L 47, 18.2.2004.

Problema privind circulația ilegală a substanțelor narcotice, psihotrope, a analoagelor și precursorilor acestora este foarte actuală la nivel internațional.

Actualitatea problemei date este condiționată de creșterea exponențială a numărului de persoane consumatoare de droguri, fapt ce provoacă îngrijorare în planul pericolului degradării speciei umane.

În ultimul timp tot mai multe substanțe noi aşa numitele „*etnobotanice*” cu proprietăți psichoactive provenite din comercializarea ilicită sub diverse denumiri apar pe piața Republicii Moldova. Acestea sunt cunoscute sub numele de „*spice*” și sunt realizate din ce în ce mai mult. Acestea nu sunt altceva, decât substanțe care produc schimbări ce induc efecte fiziologice și/sau mentale, halucinogene și/sau acțiuni psihooactive și/sau alte stări de acest gen.

Efectele lor sunt mai periculoase și mai toxice pentru organism, decât efectele produse de marijuana sau cannabis, transformând consumatorii în persoane bolnave psihic, cu un procent sporit de decese.

Studiile internaționale demonstrează, că consumul îndelungat de plante etnobotanice aromoterapie produc dependență. Cei care le consumă, riscă în timp foarte scurt, să devină consumatori de droguri tari.

În trei luni de la debutul consumului, are loc o evidentă degradare fizică și psihică. Efectele asupra organismului sunt devastatoare, asemănătoare celor determinate de substanțe psihotrope (cu efect asupra psihicului), creierul fiind afectat în mod direct - stări confuzionale, pierderea identității, halucinații, diminuarea

atenției, tentative de suicide, iar la doi ani de la debutul consumului acestor substanțe persoana poate deceda.

Orice utilizator de droguri indiferent de utilizare - etnobotanice sau droguri clasice este expus riscului major de transmitere a virusurilor cu transmitere prin sânge - HIV, hepatita B, C etc.

În Moldova, anual sute de persoane au nevoie de îngrijiri medicale în urma consumului de substanțe etnobotanice.

Prevalenta consumului oricărui tip de drog de-a lungul vieții în populația generală (15 - 64 de ani) este de 4,3 la sută, în timp ce pentru categoria de vîrstă 15 - 34 de ani, prevalenta consumului oricărui tip de drog de-a lungul vieții este de 10,5 la sută, iar la elevii de 16 ani de 10,0 la sută.

În Republica Moldova datorită vidului legislativ, autoritățile publice nu au suficiente pîrghii pentru supravegherea pieței și intervenirea promptă la necesitate pentru contracararea circulației ilicite unor astfel de substanțe.

Este foarte dificil a identifica etnobotanicile, din motiv ce producătorii foarte rapid sintetizează substanțe noi, modificînd formula chimică. În aceste condiții, acestea acaparează piața neagră din Moldova.

În 2009, Germania, în urma studiilor de laborator și la insistența farmaciștilor cu privire la interzicerea etnobotanicelor, a decis interzicerea comercializării lor pe piață. Acum sunt interzise și în Franța, Letonia, Irlanda, Polonia precum și în alte țări.

Odată cu amplificarea traficului ilicit de droguri și precursori și descoperirea efectelor nocive ale acestora asupra organismului, omenirea a devenit conștientă de pericolul acestui fenomen, fapt pentru care cauzele și consecințele lui sunt astăzi pe agenda forurilor organizațiilor internaționale (în primul rând, ale Organizației Națiunilor Unite), menționându-se multiplele efecte nefaste ale drogurilor.

Astfel, în Declarația cu privire la contracararea traficului ilicit de droguri și abuzului de substanțe narcotice, adoptată de Adunarea Generală a ONU la 14.12.1984, se menționează, printre altele, că comunitatea mondială exprimă neliniște în legătură cu faptul că traficul ilicit de droguri și abuzul de substanțe narcotice împiedică bunăstarea fizică și morală a popoarelor, în special a tinerilor. De asemenea, este consemnat că „oferta” și „cererea” ilegală în privința drogurilor, abuzul de ele și traficul lor ilicit împiedică progresul economic și social, amenințând grav securitatea și dezvoltarea multor țări și națiuni, iar contracararea acestor fenomene necesită aplicarea tuturor măsurilor de ordin moral, juridic și logistic la nivel național, regional și internațional.

Noțiunile din sfera circulației substanțelor narcotice, psihotrope, a analoagelor și precursorilor acestora trebuie să-și găsească poziția legală nu doar în cadrul legii penale.

Totodată, o interpretare legală a unor noțiuni din sfera circulației substanțelor narcotice, psihotrope, a analoagelor și precursorilor acestora lipsește.

Iată de ce ne propunem să ajustăm Legea Republicii Moldova nr. 382 din 06.05.1999 cu privire la circulația substanțelor narcotice și psihotrope și a precursorilor la noile provocări în domeniul controlului circulației substanțelor care dăunează grav prosperitatea și sănătatea cetățenilor Republicii Moldova, la cerințele legislației europene.

Problema drogurilor și a consumului abuziv de alcool este una globală, care necesită abordare în context transnațional, urmând ca eforturile naționale de combatere a fenomenului să fie încadrate și coordonate cu activitățile realizate pe plan internațional.

2.Principalele prevederi și elemente noi ale proiectului

Proiectul hotărîrii Guvernului de modificare și completare a Legii Republicii Moldova nr. 382 din 06.05.1999 cu privire la circulația substanțelor narcotice și psihotrope și a precursorilor aduce în concordanță prevederile legislației naționale cu prevederile Regulamentului (CE) nr. 273/2004 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 februarie 2004 privind precursorii drogurilor/ OJ L 47, 18.2.2004.

Principalele prevederi ale Proiectului hotărîrii Guvernului de modificare și completare a Legii Republicii Moldova nr. 382 din 06.05.1999 cu privire la circulația substanțelor narcotice și psihotrope și a precursorilor sunt următoarele:

La art. 1 al Legii nr. 382 după noțiunea de „precursor” se completează cu următoarele noțiuni:

„*analog al stupefiantelor și substanțelor psihotrope*” (*în continuare analog*) - orice substanță sau asociere de substanțe de origine naturală ori sintetică, în orice stare fizică sau orice produs, plantă, ciupercă sau părți ale acestora, care are capacitatea de a produce efecte psihooactive și care, indiferent de conținut, denumire, mod de administrare, de prezentare sau publicitate este sau poate fi folosit în locul unei substanțe sau preparat stupefiant, psihotrop sau cu efect psihotrop sau în locul unei plante ori substanțe aflate sub controlul național și/sau internațional.

„*etnobotanice*” - amestec de prafuri și/sau plante sau amestecuri de ierburi și diverse părți de plante stropite cu substanțe chimice care produc schimbări ce induc efecte fiziologice și/sau mentale, halucinogene și/sau acțiuni psihooactive.

„*substanță clasificată*” - reprezintă orice substanță menționată la Tabela IV din anexă, inclusiv amestecurile și produșii naturali conținând aceste substanțe. Se exclud produsele medicamentoase, preparatele farmaceutice, amestecurile, produsele naturale și alte preparate conținând substanțe clasificate care sunt combinate în astă fel încât să nu poată fi folosite sau recuperate prin metode ușor de aplicat sau viabile din punct de vedere economic.

„*substanță neclasificată*” - reprezintă orice substanță care, deși nu posedă un regim juridic determinat, este identificată ca fiind folosită la fabricarea ilicită de stupefianți și substanțe psihotrope;

„*introducere pe piață*” - reprezintă orice furnizare, contra cost sau gratuită, a unor substanțe clasificate sau depozitarea, fabricarea, producerea, prelucrarea, comerțul, distribuția sau brokerajul acestor substanțe în vederea furnizării lor;

„operator” - reprezintă orice persoană fizică sau juridică angajată în introducerea pe piață a substanțelor clasificate.

„utilizator”- înseamnă o persoană fizică sau juridică, alta decât operatorul, care deține o substanță clasificată și este implicată în prelucrarea, formularea, consumul, depozitarea, păstrarea, tratarea, încărcarea în recipiente, transferul dintr-un recipient în altul, amestecarea, transformarea sau orice altă utilizare a substanțelor clasificate

„produs natural”- înseamnă un organism sau o parte din acesta, sub orice formă, sau orice substanțe prezente în natură.

„scop medical”- activitate cu stupefiante, substanțe psihotrope, precursori și analogi în sfera terapeutică.

„scop științific” - activitate cu stupefiante, substanțe psihotrope, precursori și analogi precum și a etnobotanicelor ce are drept obiectiv exclusiv cercetarea științifică a acestora.

„scop de expertiză”- activitate cu stupefiante, substanțe psihotrope, precursori și analogi, precum și a etnobotanicelor ce are drept obiectiv exclusiv efectuarea expertizei.

Prin introducerea noțiunilor menționate vor fi aduse actele normative naționale în conformitate cu legislația internațională.

Această idee transpare și din definiția noțiunii „droguri” din Legea României privind combaterea traficului și consumului ilicit de droguri, nr.143 din 26.07.2000 (în continuare - Legea nr.143/2000 a României): „plantele și substanțele stupefiante ori psihotrope sau amestecurile care conțin asemenea plante și substanțe înscrise în tabelele nr.I-III”. Observăm că, față de definiția similară din Legea nr.382/1999, aceasta cuprinde și noțiunea „plantele care conțin substanțe stupefiante ori psihotrope”. Considerăm preferabilă poziția legiuitorului român. Or, termenul „droguri” este un termen de referință pentru desemnarea fenomenului „traficul și consumul ilicit de droguri” (în accepțiunea legislației Republicii Moldova - „circulația ilegală a drogurilor”). Iar cultivarea, prelucrarea, utilizarea sau alte operații ilegale cu plantele, care conțin substanțele sus-menționate, reprezintă o componentă a circulației ilegale a drogurilor (a traficului și a consumului ilicit de droguri).

Sub aspect juridic, noțiunea „stupefiant” este definită în Convenția unică asupra stupefiantelor, adoptată la New York la 30.03.1961, și în Protocolul de modificare a acestei Convenții, adoptat la Geneva la 25.03.1972 (în vigoare pentru Republica Moldova din 3.11.1994): „toate substanțele din tabelele I și II, fie că sunt naturale sau sintetice”. Totodată, în Convenția ONU contra traficului ilicit de stupefiant și substanțe psihotrope, adoptată la Viena la 20.12.1988 (în vigoare pentru Republica Moldova din 16.05.1995), prin „stupefiant” se are în vedere „orice substanță, fie că este de origine naturală sau de sinteză, care figurează în tabelul I sau tabelul II al Convenției din 1961 și al Convenției din 1961 cum apare ea modificată”.

Într-o manieră apropiată, noțiunea „substanță stupefiantă” se definește în Legea României privind regimul juridic al plantelor, substanțelor și preparatelor stupefante și psihotrope, nr.339 din 29.11.2005 (în continuare - Legea nr.339/2005 a României): „termen desemnând substanțele înscrise în anexele la Convenția unică din 1961 a Națiunilor Unite asupra substanțelor stupefante, modificată prin Protocolul din 1972”.

În legislația Republicii Moldova, termenul „stupefiant” este întrebuită nu numai în Legea nr.382/1999. El apare și în Ordinul nr.42 din 15.02.1999 al Ministerului Sănătății cu privire la instituirea în cadrul Ministerului Sănătății a Comitetului Permanent de Control asupra Drogurilor al Republicii Moldova. De asemenea, trebuie să menționăm că acest termen este utilizat în unele tratate internaționale bilaterale, încheiate de Republica Moldova (de exemplu, în Acordul între Departamentul Controlului Vamal al Republicii Moldova și Comitetul Fiscal de Stat al Republicii Uzbekistan cu privire la colaborarea în combaterea traficului ilicit de arme, muniții, substanțe explozibile, stupefante și substanțe psihotrope, semnat la Chișinău la 30.03.1995).

Totuși, în comparație cu noțiunea echivalentă „substanță narcotică”, noțiunea „stupefiant” are o incidentă prea mică în sistemul normativ al Republicii Moldova. Folosirea în paralel a două noțiuni diferite având același conținut se explică prin aceea că, în limbajul juridic autohton, termenul „stupefiant” a pătruns prin filiera românească. În același timp, expresia „substanță narcotică” a pătruns prin filiera rusă. Întrucât la lit.e) art.19 din Legea nr.780/2001 este consacrată regula constanței și uniformității terminologiei utilizate în toate actele legislative, este necesară transarea concurenței dintre noțiunile legale „stupefiant” și „substanță narcotică”.

Considerăm că alegerea trebuie făcută în favoarea noțiunii „stupefiant”. Astfel, se va asigura realizarea unuia dintre principiile de bază ale legiferării, înscris în alin.(1) art.4 din Legea nr.780/2001: „Actul legislativ trebuie să corespundă prevederilor tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte, principiilor și normelor unanim recunoscute ale dreptului internațional”. Disonanțele de ordin terminologic dintre prevederile Convenției unice asupra stupefiantelor și ale Convenției ONU contra traficului ilicit de stupefante și substanțe psihotrope, pe de o parte, și prevederile reglementărilor interne în materie, pe de altă parte, pot influența negativ interpretarea și, implicit, aplicarea prevederilor internaționale și naționale. Astfel, la alin.(1) art.21 din Legea Republicii Moldova privind tratatele internaționale ale Republicii Moldova, adoptată de Parlamentul Republicii Moldova la 24.09.1999 (în continuare - Legea nr.595/1999), se menționează: „Interpretarea tratatelor internaționale urmează a fi efectuată în conformitate cu normele și principiile dreptului internațional, astfel încât să se evite eventualele contradicții dintre prevederile legislației Republicii Moldova și dispozițiile tratatului”.

Considerăm că, odată ce țara noastră - în procesul ratificării Convenției unice asupra stupefiantelor și Convenției ONU contra traficului ilicit de stupefiente și substanțe psihotrope - a acceptat anume termenul „stupefiant”, în baza principiului „pacta sunt servanda”, în reglementările interne în materie trebuie asigurată utilizarea acestui termen.

Astfel pentru determinarea și menținerea unui control riguros al analogilor și etnobotanicelor se propune a institui laboratorul prin intermediul căruia se va stabili natura substanțelor astfel încât Republica Moldova prin intermediul Comitetului Permanent de Control asupra Drogurilor va putea controla și stabili natura substanțelor de analog, etnobotanice, stupefiant, precursor sau psihotrop.

În ceea ce ține de prevederile art. 10 și 11 din proiect acestea transpun articolele 3-8 ale Regulamentului (CE) nr. 273/2004 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 februarie 2004 privind precursorii drogurilor/OJ L 47, 18.2.2004

După cum urmează principalele prevederi:

(1) Operatorii și utilizatorii care doresc să introducă pe piață substanțe clasificate din categoriile 1 și 2 vor desemna un responsabil cu comerțul cu substanțe clasificate, vor notifica numele acestuia și detaliile de contact Comitetului și orice modificare ulterioară a acestor informații.

(2) Autorizația de import/export al substanțelor clasificate în categoria 1, se eliberează de către Comitet.

(3) Orice persoană care deține o autorizație menționată la alineatul (2) furnizează substanțele clasificate în categoria 1 numai persoanelor fizice sau juridice care dețin o astfel de autorizație și au semnat o notificare a cumpărătorului, astfel cum se prevede la articolul 40¹alineatul (1).

(4) Autorizația nu va fi eliberată în cazul în care se constată că solicitantul sau persoana răspunzătoare de comercializarea substanțelor clasificate nu va respecta regimul juridic al acestora. Autorizația poate fi revocată sau suspendată de către Comitet în cazul în care se constată că deținătorul nu mai îndeplinește cerințele pe baza cărora a fost acordată autorizația.

(5) Operatorii și utilizatorii angajați în introducerea pe piață a substanțelor clasificate în categoria 2 se vor înregistra în registrul operatorilor și utilizatorilor de substanțe clasificate și vor actualiza împreună cu Comitetul adresele incintelor unde fabrică sau de unde comercializează aceste substanțe, înainte de introducerea lor pe piață.

(6) Utilizatorii se vor înregistra în registrul dat înainte de a deține substanțe clasificate în subcategoria 2A.

(7) Comitetul va refuza înregistrarea dacă se constată că solicitantul sau persoana răspunzătoare de comercializarea substanțelor clasificate nu va respecta regimul juridic al acestora. Comitetul va revoca sau va suspenda înregistrarea dacă se constată că solicitantul nu mai îndeplinește cerințele pe baza cărora a fost acordată autorizația.

(8). Comitetul introduce în registru și operatorii și utilizatorii care au obținut o autorizație.

(9). Orice persoană care îi furnizează unui cumpărător o substanță clasificată va obține de la cumpărător o notificare în care să se specifice utilizarea sau utilizările substanțelor clasificate. Pentru fiecare substanță clasificată va fi furnizată o notificare separată.

(10). Ca alternativă la notificarea menționată anterior pentru fiecare tranzacție în parte, operatorii care furnizează periodic o substanță clasificată în categoria 2 pot accepta o notificare unică pentru mai multe tranzacții cu substanța clasificată în cauză, efectuate pe parcursul unei perioade de cel mult un an, cu condiția ca operatorul să se asigure că sunt îndeplinite următoarele condiții:

(a) operatorul i-a furnizat cumpărătorului aceeași substanță de cel puțin trei ori pe parcursul ultimelor 12 luni;

(b) operatorul nu are nici un motiv să presupună că respectiva substanță va fi folosită în scopuri ilicite;

(c) cantitățile comandate corespund consumului mediu anual unui cumpărător de tipul respectiv. Această notificare va fi în conformitate cu modelul prevăzut de Comitet. Operatorii care furnizează substanțe clasificate în categoria 1, ștampilează și datează un exemplar din notificare cumpărătorului, certificînd conformitatea acestuia cu originalul. Acest exemplar va însoțî întotdeauna substanțele din categoria 1 care circulă și va fi prezentat la cerere Comitetului însărcinat cu verificarea conținutului vehiculelor în timpul operațiunilor de transport.

3.Locul actului în sistemul de acte normative și compatibilitatea cu reglementările legislației în vigoare

Prezentul proiect are ca obiectiv promovarea politicii de stat în problema circulației substanțelor narcotice și psihotrope și a precursorilor, ocrotirea sănătății omului, asigurarea securității sociale și de stat în scopul sporirii controlului circulației substanțelor stupefante, a precursorilor, a analogilor precum și a etnobotanicelor.

Proiectul hotărîrii Guvernului de modificare și completare a Legii Republicii Moldova nr. 382 din 06.05.1999 cu privire la circulația substanțelor narcotice și psihotrope și a precursorilor transpune parțial Regulamentul (CE) nr. 273/2004 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 februarie 2004 privind precursorii drogurilor/ OJ L 47, 18.2.2004.

Proiectul hotărîrii Guvernului menționat este elaborat în conformitate cu Planul național de acțiuni pentru implementarea Acordului de Asociere Republica Moldova – Uniunea Europeană pentru anii 2014-2016, aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr. 808 din 7 octombrie 2014. La elaborarea proiectului s-a ținut cont de obiectivele de guvernare, stabilite în Programul de activitate al Guvernului pentru anii 2015-2018.

4.Fundamentarea economico-financiară

Cheltuielile legate de implementarea prevederilor proiectului de lege vor fi acoperite în limita și din contul mijloacelor prevăzute sectorului sănătății. Mijloacele financiare investite vor contribui la determinarea naturii substanțelor supuse controlului de stat și anume cea de analog, etnobotanice, de stupefante, de psihotrope și precursori. Implementarea tehnologiilor moderne conform cerințelor europene va

permite determinarea naturii substanțelor supuse controlului de stat și anume cea de analog, fapt inherent pentru procedurile penale și contravenționale și/sau expertizelor judiciare, cea de etnobotanice, de stupefiante, de psihotrope și precursori, astfel sporind controlul asupra circulației ilegale a acestora. Or la moment în Republica Moldova asemenea laborator nu există, iar lupta împotriva circulației ilegale dar și legale de substanțe controlate de stat este foarte îngreunată de fluxul de noi substanțe apărute pe piața Republicii Moldova.

Costurile unui laborator nu vor depăși suma de 5 500 000 de lei dintre care 10 000 de lei pentru vesela de laborator, 20 000 de lei pentru sistemele de ventilație, 40 000 de lei pentru mobilier, 20 000 de lei pentru reactivi, dispozitivul de laborator - 4 400 000 lei.

Realizarea modificărilor nu va necesita cheltuieli suplimentare pentru întreprinzători.

Modificările propuse și noile reglementări vor spori performanțele Comitetului Permanent de Control asupra Drogurilor prin determinarea în laborator al naturii substanțelor și perceperea costurilor pe contul solicitantilor.

5. Numele, denumirea participanților la elaborarea proiectului

Proiectul de lege a fost elaborat de către grupul de lucru, instituit de Ministerul Sănătății, cu participarea specialiștilor din domeniu și a reprezentanților Comitetului Permanent de Control asupra Drogurilor. Proiectul de lege a fost publicat pe pagina WEB a Ministerului Sănătății pentru dezbateri publice.

Proiectul a fost definitivat în baza avizelor Ministerului Economiei; Agenția Medicamentului și Dispozitivelor Medicale; Ministerul Finanțelor; Confederația Națională a Sindicatelor din Moldova; Ministerul Afacerilor Interne; Centrul Național Anticorupție; Ministerul Justiției; Camera de Licențiere; Confederația Națională a Patronatului din Republica Moldova și alte organe de resort obiecțiile cărora au fost analizate și expuse în tabelul Divergențelor.

A fost întocmit Tabelul Concordanțelor și luată în considerație opinioarele Centrului Național de Armonizare a Legislației.

De asemenea, AIR-ul și Proiectul a fost expertizat, discutat și acceptat în ședința Grupului de lucru al Comisiei de Stat pentru reglementarea activității de întreprinzător. Proiectul a fost definitivat în baza opiniei experților.

Ministerul Sănătății trimite proiectul de modificare și completare a Legii Republicii Moldova nr. 382 din 06.05.1999 cu privire la circulația substanțelor narcotice și psihotrope și a precursorilor spre examinare și aprobare.

Ministrul

Ruxanda GLAVAN